

Esik. N:o 12/20.1.1989

TURKU, NIUSKALA, KOTIRINNE

Pk. 1043 12 LITTOINEN (1968), x = 6708 18 - 6708 28,
y = 572 92 - 573 04, z = 23.55 m m.p.y.

Kivikauden lopun / pronssikauden alun asuinpaikan kaivaus
1988

Turun yliopisto/arkeologian oppiaine/opetuskaivaus
Kaiv.johtaja FK Kristiina Korkeakoski-Väisänen

Turun Niuskalan Kotirinteen asuinpaikalla on tutkimuksia suoritettu kesinä 1983-1985, 1987-1988. Kaikkien tutkimuskausien ajan kaivaukset ovat sijainneet edm. koordinaattien välisellä alueella, mikä on määriteltä fosfaattinäytteiden ja kulttuurikerroshavaintojen perusteella.

Tänä vuonna paikalle vedettiin x- ja y-akselien suuntaiset koeojat, jotka leikkasivat 1983 fosfaattinäytteiden analyysissä saatija korkeimpia arvoja. Samoja arvoja todettiin myös koordinaattipisteessä 120/90, johon avattiin 36 m² tutkimusalue. Tarkoituksena oli hakea asuinpaikan intensiivisimmän käytön rajoja sekä hahmotella yleisesti asuinpaik-kastruktuuria. Tyypillistä koko tutkitun alueen kulttuurikerrokselle oli paikottainen, enemmän tai vähemmän noen värjäämä kerros sekä puhtaaseen hiekkaan työntyvät nokimaa-laikut. Viimeksimainituista kaksi oli selvästi kiveämätöntä kuoppaliettä. Löytöinä tuli runsaasti edellisten vuosien kaltaista keramiikkaa, iskoksia, hyvin pieneksi murentunutta palanutta luuta sekä meripihkahelmi, tasa- ja kourutalittoja ja nelisivuisen kirveen katkelmia, jotka kaikki sopivat muodollisesti Kiukaisten kulttuurin esineistöön.

Löydöt: TYA 446: 1-1774

Ajoitus: Kiukaisten kulttuuri / pronssikauden alku

Tutkitun alueen laajuus: 61 m²

Tutkimuskustannukset: Yliopistolta saatu 20 000 MK sekä päätoimisen tuntiopettajan virkatyö.

Tutkimusraportti: FK Kristiina Korkeakoski-Väisänen,

10.1.1989 Turun yliopiston arkeologian oppiaineen arkisto.

KERTOMUS TURUN YLIOPISTON ARKEOLOGIAN OPPIAINEEN SUORITTAMISTA
TUTKIMUKSISTA TURUN NIUSKALAN KOTIRINTEEN ASUINPAIKALLA TOUKO -
KESÄKUUSSA 1988

Kaivausaika: 16.5. - 9.6. 1988

Asuinpaikan sijainti kulttuurikerroshavaintojen perusteella:
peruskartta 1043 12 LITTOINEN (1968)

x 6708 18 - 6708 28

y 572 92 - 573 04

Käytetty korkeusjärjestelmä NN, Turun kaupungin korkeuskiintopis-
teessä 735, 23. 453 m m.p.y.

Aikaisemmat tutkimukset

Kaivauskertomus vuodelta 1983, FK Sirkku Pihlman

" " 1984, FK Sirkku Pihlman

" " 1985, FK Kristiina Korkeakoski-Väisänen

" " 1987, FK Kristiina Korkeakoski-Väisänen

Aikaisemmat raportit muinaisjäännöksestä:

Tallgren, A. M. Aurajoen suun esihistorialliset muistot.

Kansanvalistusseuran kotiseutukuvauksia 23-25.
Helsinki 1915.

Lehtosalo, V. Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961
suoritetusta kiinteiden muinaisjäännösten inven-
toinnista.

Seppänen, K. Turun Halisten alueen ark. inventointi 1976.

Pihlman, S. Kertomus käynnistä Turun Niuskalan Kotirinteen
esihistoriallisella asuinpaikalla 23.10.1982.

Pihlman, S. Kertomus Turun yliopiston arkeologian osaston
suorittamista tutkimuksista Turun Niuskalan Koti-
rinteen asuinpaikalla 1983.

Kaivausjohtaja: päätoim. tuntiopettaja Kristiina Korkeakoski-Väisänen

Kaivaustyövoima: 22 arkeologian opiskelijaa, joista kukin työskenteli
2 viikkoa.

Opiskelijoiden työtuntimäärä: 1776

Kaivausalueen rekisterinumero: 2¹⁴ (Mäkipala)

Maanomistaja: Turun kaupunki

Tutkitun alueen pinta-ala: 61 m²

Aiemmat löydöt:

TYA 91:16-19

TYA 220:1-9

TYA 239:1-1693

TYA 245:1-

TYA 287:1-222

TYA 385:1-1179

1988 kaivausten löydöt on luetteloitu numerolle: TYA 446:1-1774

Otetut näytteet:

Hiilinäytteet, luetteloitu löytöluetteloon n:oille TYA 446:1764-1774

Spot-testinäytteet; ks. liite 1 ja sivu 3

Maanäytteet, ks. liite 2 ja sivu 3

Kuvat:

Mustavalkonegatiivit TYA 16129-16178, liite 9

Pinnakkaiskopioidut kertomuksen lopussa, liite 11

Diapositiivit TYA 201:1-64, liite 10

Karttaliitteet: (puhtaaksi piirtänyt Evi Niiranen-Öström)

1 Yleiskartta, 1:500, Turun kunnallinen kantakartta XX:10¹⁵

(Kaivausalueet 1983, 1984, 1985, 1987 ja 1988)

2 Paalutus, profiilikäyrä ja maastoon 1988 jätetyt kiintopaalut

3 Ruudut 116-120/88-92, II taso

4 Ruudut 116-120/88-92, IIb taso

5 Ruudut 116-120/88-92, III taso

6 Ruudut 116-120/88-92, IIIb taso

7 Ruudut 116-120/88-92, IV taso, profiilit y=88 ja x=122

8 Koeoja 120/112-124, tasot II, IIb, III ja IV, profiili x=120

9 Koeoja 133-142/109, tasot IIb ja III, profiili y=110

142

○ spot-testinäytteet: 1a-29a
1b-26b
1c-23c

△ maanäytteet 1-7

□ hiilinäytteet 1-11

136

● maastoon jätetyt paalut

134

132

130

128

126

124

122

120

118

116

88

90

92

94

96

98

100

102

104

106

108

110

112

114

116

118

120

122

124

23c ⊕

19c ⊕

15c ⊕

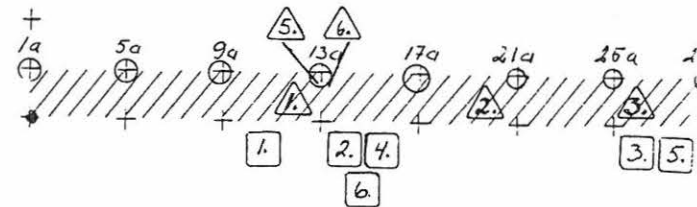
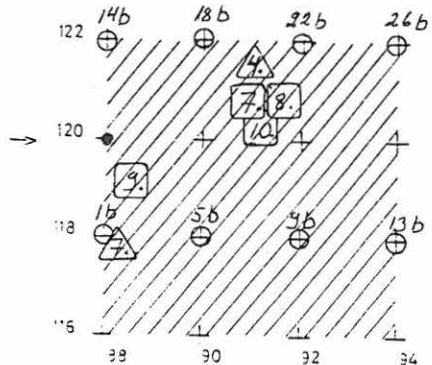
11c ⊕

7c ⊕

3c ⊕

1c ⊕

KOERUUTU
1984

TURKU NIUSKALA KOTIRINNE 1988

Kertomuksen liitteet:

- 1 Spot-testinäytteet
- 2 Maanäytteet
- 3 Kivilajiesineet tai katkelmat ruuduittain
- 4 Keramiikan esiintyminen ruuduittain grammamääräisesti
- 5 Kivilaji-iskosten esiintyminen ruuduittain kappalemääräisesti
- 6 Kvartsien esiintyminen ruuduittain kappalemääräisesti
- 7 Luun esiintyminen ruuduittain grammamääräisesti
- 8 Modernien löytöjen jakautuma vertikaalisesti ja horisontaalisesti
- 9 Mustavalkonegatiivien luettelo
- 10 Diapositiivien luettelo
- 11 Pinnakkaiskopioid

TUTKIMUKSEN TAUSTAA

Ks. kaivauskertomukset 1983-1985 ja 1987. Tutkimusta jatkettiin Turun yliopiston arkeologian oppiaineen opetuskaivauksena nyt viidettä kertaa. Koeojat 120/112-124 ja 133-142/109 valittiin leikkaamaan aluetta, jossa 1983 otettujen fosfaattinäytteiden analyysissä saatiin korkeimpia arvoja: >20 mg P/ 100g näytettä. Tarkoituksena oli hakea asuinpaikan intensiivisimmän käytön rajat ja hahmotella asuinpaikkastruktuuria. Koeojan 120/112-124 halki kulkee 24 m:n korkeuskäyrä.

Koordinaattipisteessä 120/90 todettiin 1983 näytteissä samoin >20 mg P/ 100 g näytettä, samoin näytekuopassa havaittiin selvä ruskea kulttuurikerros (Pihlman 1983, kuva 1b). Tästä länteen, 10 m:n päässä olleesta näytekuopasta vastaavaa kulttuurikerrosta ei tavattu. Toisaalta tutkittava alue sijaitsee myös edellisvuotisia tutkimusalueita jonkin verran korkeammalla: aivan sen halki kulkee 26 m:n korkeuskäyrä.

MENETELMÄT

Kaivauskoordinaatisto ja kaivauskiintopiste (23,55 m m.p.y.) olivat samat kuin edellisinäkin vuosina. Vaaituskoneen paikkaa jouduttiin sen sijaan siirtämään: taakselukema nyt 298. Kaivausruudun, 2mx2m, koeojissa 2mx1m, koordinaatti määräytyy ruudun eteläkulman mukaan. Paalutus ja koordinaatit on esitetty sivulla 3.

Kaivauskerrokset ja dokumentointitasot

Koeoja 120/112-124

Löytöjen tallennus:	Krs:n vahvuus:	Krs:	Taso:	Toimenpiteet:
Lajeittain/ ruuduittain	KA 6 cm 10 cm	turve 1.		vaaittiin, kuvattiin
			I	vaaittiin, kuvattiin
	10 cm	2.		
			II	vaaittiin, kuvattiin
Koordinaatein	5cm	3.	I Ib	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	5 cm		III	
	5 cm	4.		kuvattiin
	5 cm		IV	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
		5.		värjäytymät kaivettiin puhtaaseen hiekkaan.

Kerroksien todellinen keskimääräinen vahvuus:

1. krs. 12 cm
2. krs. 8,1 cm
3. krs. 9,6 cm
4. krs. 8,7 cm

Koeoja 133-142/109

Lajeittain / ruuduittain	KA 8,5 cm 10	turve 1.		vaaittiin, kuvattiin
			I	vaaittiin, kuvattiin
		2.		
Koordinaatein	10		II	vaaittiin, kuvattiin
	5		I Ib	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	5	3.		
			III	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	10	4.		kuvattiin
			IV	vaaittiin, kuvattiin
		5.		Vain värj. kohdat kaiv. puhtaaseen hiekkaan.

Kerroksien todellinen keskimääräinen vahvuus: 1. krs. 11 cm, 2. krs. 10,6 cm, 3. krs. 9,1 cm ja 4. krs. 9,7 cm.

Ruudut 116-120/88-92

x = 358 graadia

Löytöjen tallennus: Krs:n Krs: Taso: Toimenpiteet:
 vahvuus:

Löytöjen tallennus:	Krs:n vahvuus:	Krs:	Taso:	Toimenpiteet:
Lajeittain / ruuduittain	KA 13,5 cm 10 cm	1.	_____	vaaittiin, kuvattiin
			I	vaaittiin, kuvattiin
Koordinaatein	10 cm	2.	_____	vaaittiin, kuvattiin
	5 cm		IIb	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	5 cm	3.	_____	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
			III	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	5 cm	4.	_____	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
	5 cm		IV	piirrettiin, vaaittiin, kuvattiin
		5.		Vain värj. kohdat kaiv. puhtaaseen hiekkaan, mikä vielä tarkastettiin lapion pistoin

Kerroksien todellinen keskimääräinen vahvuus:

1. krs. 10,3 cm
2. krs. 9,9 cm
3. krs. 9,7 cm
4. krs. 9,3 cm

Seulonta

Koeojassa 120/112-124 maa oli koko kaivauksen ajan märkää, joten sitä ei myöskään seulottu. Aivan ilmeisesti tämän vuoksi täältä ei löydetty myöskään lainkaan luuta. Koeojasta 133-142/109 seulottiin järjestelmällisesti joka toinen ämpärillinen 2. krs:n puolivälistä lähtien. Ruuduissa 116-120/88-92 1. krs:ssa maa oli vielä märkää, eikä sitä seulottu. 2. krs:ssa alettiin seuloa lähinnä pistokokeen luontoisesti, mutta koska luuta näytti tulevan runsaasti 3:ssa ja 4:ssä kerroksessa seulottiin säännöllisesti joka toinen ämpärillinen.

Modernit löydöt

Modernit löydöt tallennettiin ruuduittain ja kirjattiin (liite 8), jonka jälkeen ne heitettiin pois. Kuitenkin "kuonapalat" luetteloidtiin, koska ei pystytty tarkemmin määrittelemään kuonan laatua, ja koska samoissa kerroksissa esiintyi rinnan moderneja ja esihistoriallisia löytöjä.

HAVAINNOT

Ruudut 116-120/88-92Kaivetun alueen stratigrafia arkeologin silmällä määriteltynä

Kaivettu alue sijaitsee loivasti itään viettävässä rinteessä, jossa kasvoi heinikkoa ja läheisyydessä muutama mänty ja paju. Turpeen ja ruokamultakerroksen alla oli runsaasti nyrkinkokoisia ja pienempiä kiviä sisältävä, puhtaan ruskeaksi värjäytynyt, humuspitoisen hiekan kerros, jossa oli juurien jättämiä, ohuita nokimaaviiruja sekä 2. kerroksen jälkipuoliskolta lähtien noen likaiseksi värjäämää maata. Tämän alla oli puhdas hiekka, jossa oli runsaasti suurehkoja kiviä. Eli maaperä on lähinnä pintamoreenia?

Turpeen poisto

Pintavaaitus, tl 298:

	022	042	054	068
		037	048	067
120	037	056	065	086
		048	069	081
118	041	065	080	096
		058	077	092
116	048	070	092	108
	88	90	92	

Vaaitus turpeen poiston jälkeen, tl 298:

	038	058	074	086
		053	073	086
120	047	069	080	094
		063	081	092
118	055	078	092	102
		068	090	104
116	054	084	100	117
	88	90	92	

Ruuduista 118-120/88-90 tuli turpeen poiston yhteydessä runsaasti erilaista romua (mm. hellan osia, kenkiä, tiiliskiviä, lautoja jne.). (Kuvat 16131 ja 201:3). Koska pinnassa oli näinkin paljon resenttiä tavaraa, turve poistettiin melko paksuina siivuina. Ruuduissa 120/90-92 oli päällä edellisten kesien irtomaakasa, joten sieltä maata poistettiin enemmän, jotta päästiin turpeen pintaan.

Alueen irtomaa vietiin kesinä 1983 ja 1984 kaivetuille alueille, jotka oli täytetty vaillinaisesti.

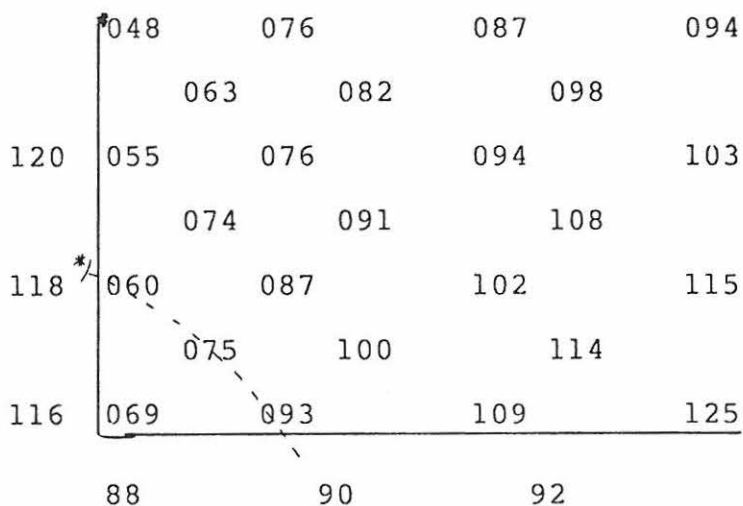
1. kerros

Kerroksen alussa modernit löydöt vähenivät selvästi, joten paikalle ajettua romua ei oltu kaivettu kuoppaan (liite 8).

Rakenne?:

Kerroksen jälkipuoliskolla ruudun 116/88 etelänurkkauksesta tuli esille jonkin verran ympäröivää aluetta tiiviimpi, selvä kiveys, joka rajoittui paalujen 118/88 ja 116/90 eteläpuolelle (kuvat 16139 ja 201:11). Kivet olivat parin nyrkin kokoisia ja väleissä oli vielä pienempiä kiviä. Kiveyksestä ei tullut löytöjä, eikä se eronnut värjäytyneisyytensä puolesta.

I tason pintavaaitus, tl 298:

2. kerros

Kerroksen alusta hiekkapitoinen, ruskeaksi värjäytynyt kulttuurimaa muuttui selvästi tummemmaksi ja likaisemman väriseksi. Tämä värjäytynyt alue ulottui ruudusta 120/88, sen luoteisnurkkaa lukuun ottamatta, jossa taas oli puhdasta karkeaa hiekkaa, ruutuun 120/92, jonka itäpuolikkaassa oli taas paikoin puhdasta, karkeaa hiekkaa.

rakenne?

Ruudun 166/88 nurkassa oleva kiveys näytti loppuvan, ja koska kiveys jäi huomattavasti II tasoa ylemmäs, se kuvattiin 2. krs:n puolivälissä (kuvat 16142 ja 201:14). Tämän jälkeen päällimmäiset kivet poistettiin ja seuraavan tason karttaan piirrettiin vain näiden alapuolella olleet kivet. Kivien alla maa oli selvästi ympäristöä "löysemppää" ja keltiäisten asuttamaa.

Ruudusta 120/90 tuli aivan kerroksen alusta meripihkahelman puolikas.

3. kerros

Kerroksen alussa pohjoisissa ja itäisissä ruuduissa puhtaan hiekan osuus kasvoi selvästi. Muissa ruuduissa oli edelleen tumman ruskeaa kulttuurimaata. Mitään selviä nokimaalajakuja ei ollut havaittavissa, joskin maa oli edellistä kerrosta likaisemman väristä. Runsaasti mukulakiviä.

Kerroksen jälkipuoliskolla puhtaan hiekan osuus kasvoi edelleen ruuduissa 120/88-92 ja 116-118/92.

Esinelöydöt keskittyivät tähän kerrokseen: tasakantainen liuskenuolenkärki (118/92), tasataltta (120/88) ja pienoistaltta (120/90).

4. kerros

Puhtaan hiekan osuus kasvoi edelleen alueen pohjois- ja itäosissa. Muualla kulttuurimaa oli tasaisesti ja ohuelti noen värjäämää. Eri-tyisen paljon mukulakiviä oli ruudun 120/88 länsinurkassa, jossa värjäytynyttä maata oli enää vähän.

Kerroksen jälkipuoliskolla maa oli edelleenkin kivistä ja värjäytynyttä maata oli enää vähän, erityisesti kuitenkin ruudussa 166/88. Tästä ruudusta tuli löytönä myös täysin rapautuneeksi palanut kivi. Samoin tämän pohjoispuolisesta ruudusta 188/88 tuli erittäin huonokuntoista, kiillesekoitteista keramiikkaa keskittymänä puhtaasta hiekasta.

Löydöt alkoivat selvästi keskittyä värjäytyneisiin alueisiin.

5. kerros

Koska värjäytymät IV tasossa olivat hyvin hajanaisia ja paikoin myös hyvin ohuita, ei kerrosta kaivettu enää yhtenäisesti vaan vain värjäytymät kaivettiin puhtaaseen hiekkaan.

Rakenne:

Ruudun 118/90 keskipaikkeilla ollut värjäytynyt alue (kartta taso IV, pintaluku 119) muuttui selväksi nokimaaksi. Alaltaan se oli pyöreähkö (epäsäännöllinen) kuopanne, jonka pohjan halkaisija oli keskimäärin 40 cm. Palaneita kiviä kuopanteessa ei ollut ja muutoinkin mukulakiviä esiintyi samoin kuin kuopanteen ympäristössäkään. Löytöinä kuopanteesta tuli iskoksia, keramiikkaa, vähän luuta ja Kiu-kaisten tyyppin siimanpainon katkelma. Nokimaakuopanteen syvyys oli 20 cm:ä.

Kivilajiesineiden tai niiden katkelmien keskittyminen, liite 3. Keramiikka, kivilaji- ja kvartsi-iskokset, palanut luu, liitteet 4 - 7.

Sekoittuminen

Esineellistä sekoittumista oli havaittavissa vain vähän 1. kerroksessa. Maaperän geologista sekoittumista ei ollut havaittavissa.

Koeoja 120/112-124

Kaivetun alueen stratigrafia arkeologin silmällä määriteltynä

Kahden kallion välinen kosteikko, jossa kasvoi horsmaa, valkovuokkoja, sammalta ja tiheähkö pajukko. Turpeen ja ruokamultakerroksen alla oli tumman ruskeaksi värjäytynyt humuspitoinen hiekka ja tä-

män alapuolella laikuittain nokimaata ja puhdasta, karkeusasteel-
taan vaihtelevaa hiekkaa. Tämän alla oli puhdasta hiekkaa tai silt-
tiä. Maaperä oli tyypiltään pintamoreenia, mutta isompia kiviä
oli selvästi vähemmän kuin ruuduissa 116-120/88-92.

Turpeen poisto

Pintavaaaitus, tl 298:

	214	228	232	239	242	251	258	262
	214	228	233	241	249	257	263	
120	212	227	233	240	245	254	259	268
	112	114	116	118	120	122	124	

Vaaitus turpeen poiston jälkeen, tl 298:

	216	233	240	245	251	256	261	273
	225	237	244	246	254	259	268	
120	219	233	240	245	251	256	264	272
	112	114	116	118	120	122	124	

Turve poistettiin ohuelti lapioin.

1. kerros

Maa oli humuspitoista, tasaisesti tumman ruskeaksi värjäytynyttä ja
siinä oli runsaasti nyrkinkokoisia tai sitä pienempiä mukulakiviä
sekä juurista syntyneitä nokimaaviiruja. Ruuduissa 120/114-116 oli
jo kerroksen alussa jonkin verran myös puhtaan hiekan laikkuja,
jotka kasvoivat kerroksen jälkipuoliskolla, esiintyen nyt ruuduissa
120/112-116 (kuvat 16136-16137 ja 201:9-10).

KOskä värjäytymä eroja oli vain ojan länsipäässä ja silläkin vain
hiekkalaikkuja, ei I tasoa piirretty.

I tason pintavaaaitus, tl 298:

	234	245	251	255	260	270	277	278
	239	251	256	257	268	274	279	
120	234	244	252	256	260	269	276	279
	112	114	116	118	120	122	124	

2. kerros

Kerroksen alussa värjäytyneen maan osuus alkoi nopeasti vähetä ja tilalle tuli puhdasta hiekkaa, kuitenkin niin että koko 2. kerroksen ajan värjäytynyt maa säilyi yhtenäisenä alueena ruuduissa 120/118-122. Ruudussa 120/124 hiekka oli selvästi karkeampaa ja ruosteen väristä.

3. kerros

2. kerroksen loppupuolella ja 3. kerroksen alussa tuli yhä selvempiä, epäsäännöllisen muotoisia nokimaaläikkiä, kun toisaalta puhtaan hiekan osuus kasvoi myös nopeasti. Koska noen värjäämä kerros näytti olevan melko ohut, kerros piirrettiin myös puolivälissä. Löydöt keskittyivät selvästi noen värjäämiin alueisiin.

Kerroksen puolivälissä (IIb taso) tuli ruudun 120/116 aivan itäreunasta esille kaksi vierekkäistä pohjois-eteläsuuntaista ruskeaa "humusmaaraitaa" (kuvat 16144 ja 201:16), joiden leveys oli 15 cm, etäisyys toisistaan 30 cm ja vahvuus <5 cm. Näistä otettiin maanäytteet mahdollisen puujätteen toteamiseksi. Läntisimmän "raidan" poikkileikkaus oli pyöreäpohjainen ja sen alla oli puhdas hiekka. Toisenkin "raidan" poikkileikkaus oli samanlainen, mutta sen alla oli ohut kerros nokimaata. Vaikuttivat mielestäni maatuneilta laudoilta.

4. kerros

Koeojan lounaispuolen ruuduissa 120/112-114 tuli esille III tasoon päästäessä osaksi puhdasta hiekkaa, osaksi silttiä, joten ne jätettiin kaivamatta ja tarkastettiin vain lapion pistoin.

Rakenne:

Ruudussa 120/124 näkyi profiilissa selvärajainen, kivetön kuoppaliesi (kuvat 16151-16152 ja 201:26), jonka molemmilla puolilla oli symmetrisesti, 40 cm:n etäisyydellä itse kuopasta, halkaisijaltaan 20 ja 25 cm:n nokimaakuopat, joiden pohja oli silttiä. Nämä eivät näkyneet tasossa. Kuoppalieden ympäristössä oli selvästi muuta aluetta karkeampaa, ruosteen väristä hiekkaa (palanutta?) sekä lieden alaosassa 1 - 2 cm vahva voimakkaan nokimaan kerros ja tämän alla silttiä. Löytöinä itse liedestä tuli joitakin iskoksia ja keramiikan paloja (201:27). Lieden pohjalla oli myös yksi nyrkinkokoi-

nen palanut kivi. Noin 50 cm:n päässä kuoppaliedestä pohjoiseen tuli 4. kerroksen alusta ehjä kourutaltoa.

Ruuduissa 120/116-122 olleet nokimaaläikät pieneivät nopeasti ja tilalle tuli puhdasta hiekkaa ja osaksi myös silttiä.

5. kerros

Koska värjäytymiä oli enää vähän eikä löytöjäkään enää tullut, kaivettiin vain värjäytymät puhtaaseen hiekkaan, joka vielä tarkastettiin lapion pistoin. Vähäiset löydöt tulivat vain värjäytyneistä kähdistä. kaiken kaikkiaan löydöt keskittyivät ruutuihin, joissa oli enemmän tai vähemmän noen värjäämää maata (liitteet 4-6).

Sekoittuminen

Esineellistä sekoittumista oli selvästi 1. kerroksessa ja jonkin verran myös 2. kerroksessa ja sekoittumiseen viittaavat mielestäni myös 3. kerroksen maatuneita lautoja muistuttavat "humusraidat".

Koeoja 133-142/109

Kaivetun alueen stratigrafia arkeologin silmällä määriteltynä

Kaivettavalla alueella kasvoi heinää ja runsaasti horsmaa. Turpeen ja ohuen ruokamultakerroksen alapuolella oli humuspitoista, tumman ruskeaksi värjäytynyttä hiekkaista maata, joka ojan eteläpäässä oli osaksi myös noen värjäämää. Tämän alapuolella oli hiekkaa ja osaksi myös silttiä.

Turpeen poisto

Turve ja ruokamulta poistettiin lapioin. Löytöinä tuli pari kivilaji-iskosta.

Pintavaaaitus, tl 298:

	160	169
		166
142	164	172
		169
140	165	174
		169
138	165	175
		171
136	166	174
		174
134	160	180
		175
133	173	182
	109	

Turpeen poiston jälkeen, tl 298:

	172	181
		180
142	175	180
		180
140	175	183
		180
138	172	179
		180
136	177	177
		184
134	176	184
		184
133	179	185
	109	

1. kerros

Maa oli tumman ruskeaa, humuspitoista, jossa oli jonkin verran nyrkinkokoisia tai sitä pienempiä mukulakiviä siellä täällä, joskin vähemmän kuin muilla tämän kesän kaivausalueilla. Ei piirretty.

I tason pintavaaaitus, tl 298:

	183	192
		190
142	187	195
		191
140	184	195
		189
138	185	189
		190
136	190	192
		195
134	190	195
		194
133	192	195
	109	

II tason pintavaaaitus, tl 298:

	194	200
		198
142	196	207
		202
140	196	209
		199
138	195	202
		200
136	198	204
		205
134	201	207
		206
133	201	206
	109	

2. kerros

Ruuduissa 133-134/109 maa muuttui jonkin verran tummemmaksi, noen likaamaksi, kun taas ruuduissa 136-142/109 maa oli selvästi hiekkaisempaa kuin 1. kerroksessa. Koska värjäytymä erot olivat vähäiset, ei II:kaan tasoa piirretty. Löytöjä tuli selvästi enemmän kuin 1. kerroksesta.

3. kerros

Puhdasta hiekkaa tuli laikuttain esiin kerroksen alkupuolella kaikista ruuduista, mutta kuitenkin selvästi eniten ruuduista 136-142/109. Kerroksen loppupuolella värjäytynyt kerros alkoi jo loppua ja suurin osa alasta oli puhdasta hiekkaa tai silttiä. Ruudun 140/109 koillisreunassa savea. Kiviä oli edelleenkin erittäin vähän. Myös löydöt olivat vähentyneet huomattavasti.

4. kerros

Ruuduissa 133-134/109 oli melko tummaa, noen värjäämää maata, erityisesti ruudun 133/109 itäkulmassa. Tämä nokimaa-alue liittyy kesien 1985 ja 1987 pohjoispuolisten ruutujen nokimaa-alueisiin. Täältä tulivat myös katkelmalliset esinelöydöt 2. kerroksesta (liite 3).

IV tason pintavaaitus, tl 298:

	215	222
		220
142	218	229
		224
140	217	227
		216
138	210	219
		217
136	218	224
		223
134	217	223
		219
133	214	219
	<hr/>	
	109	

5. kerros

Vähäiset värjäytyneet kohdat kaivettiin puhtaaseen hiekkaan ja se tarkastettiin lapion pistoin.

Sekoittuminen

Koeojan alueella ei ollut merkkejä esineellisestä sekoittumisesta (liite 8). Myöskään maaperän sekoittumista ei ollut havaittavissa.

KAIVAUSTEN LOPETTAMINEN

Koeoja 133-142/109 ja ruudut 116-120/88-92 peitettiin alkuperäiseen tasoonsa, kun taas koeoja 120/112-124 jätettiin auki, jotta ojan pohjoispuolinen alue saataisiin kuivatettua nopeasti kevään 1989 laajempaa tutkimusalueutta varten.

Turussa 10. tammikuuta 1989

Kristiina Korkeakoski-Väisänen
Kristiina Korkeakoski-Väisänen

SPOT-TESTINÄYTTEET:

Otettu 20.5.1988

1a	tumman ruskea humuspitoinen maa + hiekka	z 238
2a	"	z 245
3a	hieno puhdas hiekka	z 249
4a	"	z 252
5a	karkea, puhdas hiekka	z 257
6a	"	z 261
7a	hieno, puhdas hiekka	z 261
8a	"	z 262
9a	tumman ruskea humuspitoinen maa	z 262
10a	"	z 262
11a	"	z 262
12a	" + osaksi hiekkaa	z 263
13a	"	z 263
14a	"	z 264
15a	"	z 267
16a	"	z 268
17a	"	z 269
18a	"	z 272
19a	"	z 272
20a	" + osaksi hiekkaa	z 274
21a	"	z 275
22a	"	z 277
23a	"	z 280
24a	värjäytynyt hiekka	z 281
25a	"	z 285
26a	tumman ruskea humuspitoinen maa + osaksi hiekkaa	z 285
27a	"	z 288
28a	"	z 290
29a	"	z 288

Otettu I tason alapuolelta, 50 cm:n välein linjalta x 121

Otettu 23.5.1988

1b	puhtaan ruskea hiekka (tummaa)	z 068
2b	"	z 074
2b	"	z 082
4b	"	z 089
5b	"	z 096

6b	puhtaan tumman ruskea hiekka	z 096
7b	"	z 098
8b	"	z 104
9b	"	z 108
10b	"	z 112
11b	"	z 114
12b	"	z 115
13b	"	z 118
14b	puhdas hiekka	z 057
15b	"	z 062
16b	puhtaan tumman ruskea hiekka	z 067
17b	"	z 067
18b	"	z 071
19b	noen värjäämä tumman ruskea hiekka	z 084
20b	"	z 089
21b	"	z 091
22b	puhtaan tumman ruskea hiekka	z 094
23b	"	z 098
24b	"	z 100
25b	"	z 101
26b	"	z 102

Otettu 2. kerroksesta, 50 cm:n välein x akseleilta 118 ja 122

Otettu 7.6.1988

1c	noensekainen, humuspitoimen maa	z 209
2c	värj. noensekainen hiekka	z 210
3c	"	z 208
4c	noensekainen, humuspitoimen maa	z 207
5c	noensekainen puhdas hiekka	z 210
6c	noensekainen, humuspitoimen maa	z 209
7c	humuspitoimen, tumman ruskea maa	z 205
8c	"	z 205
9c	"	z 203
10c	"	z 203
11c	"	z 202
12c	"	z 200
13c	puhdas hiekka	z 203
14c	humuspit., tumman ruskea maa, osaksi puhdas hiekka	z 202
15c	humuspitoimen, tumman ruskea maa	z 204
16c	"	z 205

17c humuspitoinen, tumman ruskea maa	z 203
18c "	z 203
19c "	z 204
20c "	z 203
21c "	z 203
22c "	z 201
23c "	z 200

Otettu tasosta IIb, 50 cm:n välein linjalta y 109.

Maanäytteet:

Otettu mahdollisia myöhempiä analyysseja varten.

Näyte n:o 1

Otettu 20.5.1988

1 m² alueelta ruudusta 120/117 tumman ruskeaksi värjäytynyttä, humuspitoista maata vajaa 8 l.

z 264, 2. krs.

Näyte n:o 2

Otettu 20.5.1988

1 m² alueelta ruudusta 120/121 tumman ruskeaksi värjäytynyttä maata vajaa 8 l.

z 274, 2. krs.

Näyte n:o 3

Otettu 20.5.1988

1 m² alueelta ruudusta 120/124 tumman ruskeaksi värjäytynyttä maata, osaksi värjäytynyttä hiekkaa vajaa 8 l.

z 285, 2 krs

Näyte n:o 4

Otettu 23.5.1988

70 cm x 50 cm:n alueelta ruudusta 120/90 tumman ruskeaa, noen likaisiksi värjäämää maata vajaa 8 l.

x 121,5 y 90,7 z 089, 2. krs.

Näyte n:o 5

Otettu 24.5.1988

Humusmaaraita ruudusta 120/116

z 266, I Ib taso

Näyte n:o 6

Otettu 24.5.1988

Humusmaaraita ruudusta 120/118

z 267, I Ib taso

Näyte n:o 7

Otettu 31.5.1988

Humuspitoista, noen likaamaa maata vajaa 8 l ruudusta 116/88

x 117,5 y 88 z 092, 4. krs

Kivilajiesineet tai niiden katkelmat ruuduittain:

x = 1 kpl

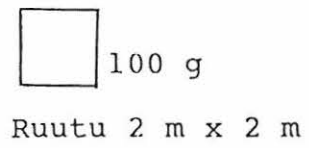
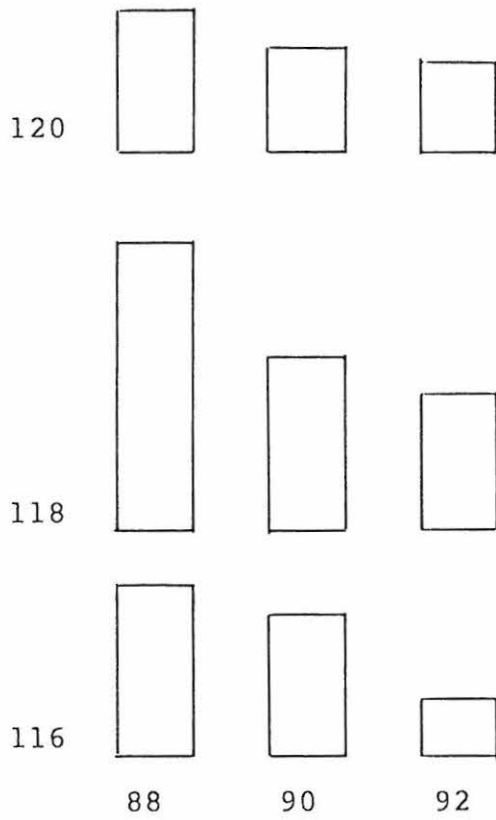
+	+	+	+	
+	x	+	xxx	+
+	+	+	xxxxxx	x
+	+	+	+	116
88	90	92		

Koeojat:

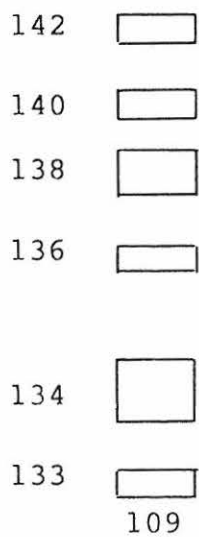
	+	+
142	+	+
140	+	+
138	+	x
136	+	+
134	+	xx
133	+	x
109		

	+	+	+	+	+	+	+	+
120	+	x	+	xx	+	x	+	+
	112	114	116	118	120	122	124	+

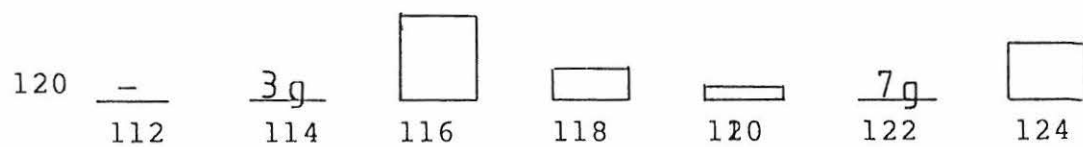
KERAMIikkaA:

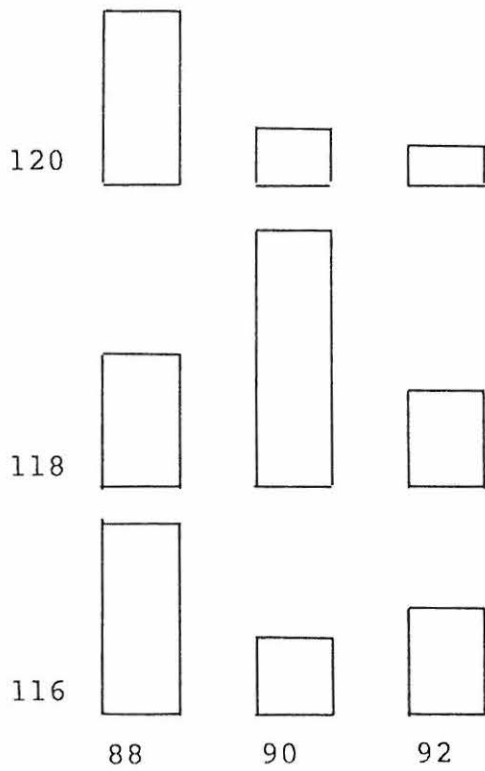
KOEojAT:

Ruutu 2 m x 1 m

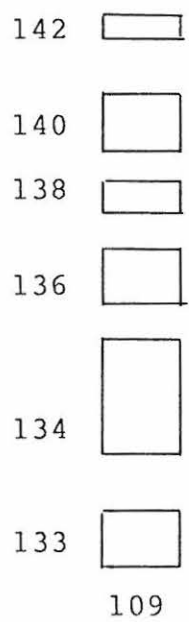
KIVILAJI-ISKOKSIA:

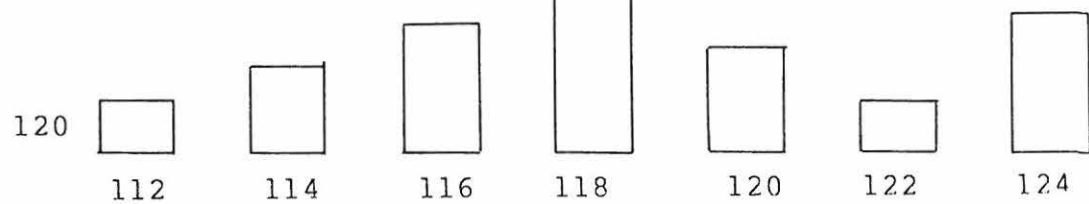
 10 kpl

Ruutu 2 m x 2 m

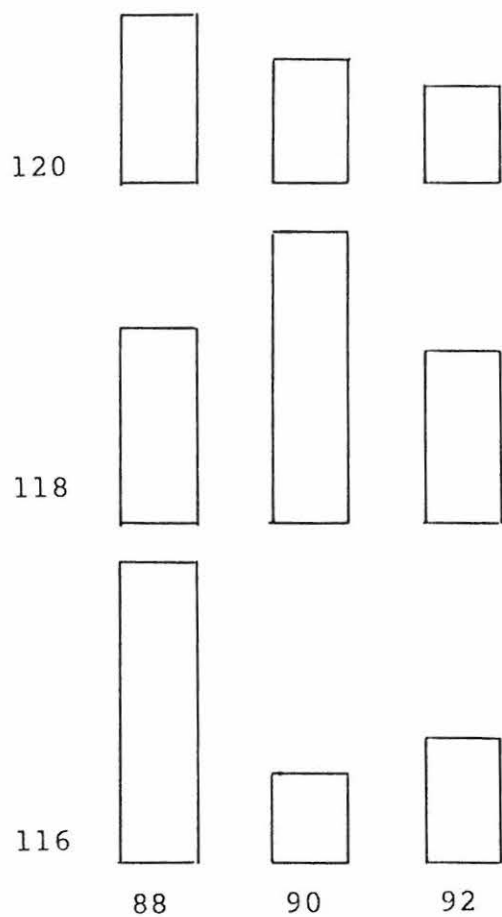
KOEOJAT:

Ruutu 2 m x 1 m

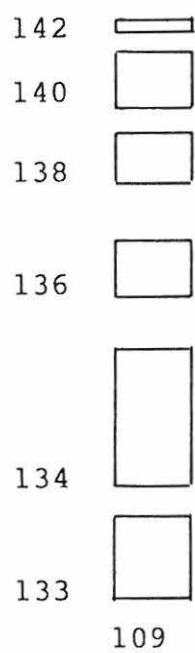

KVARTSEJA:

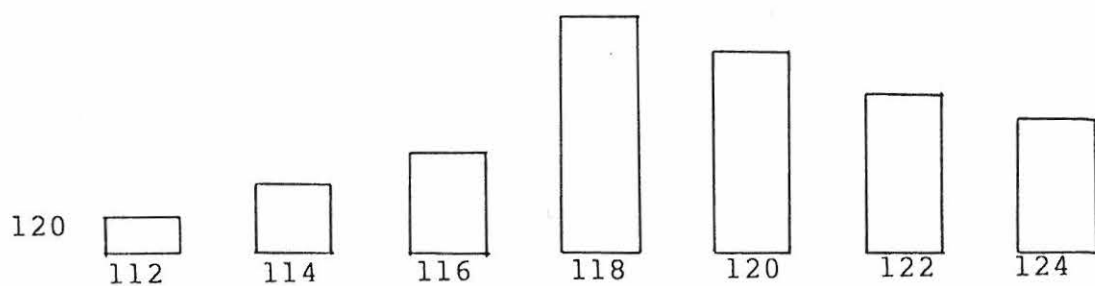

 10 kpl
Ruutu 2 m x 2 m

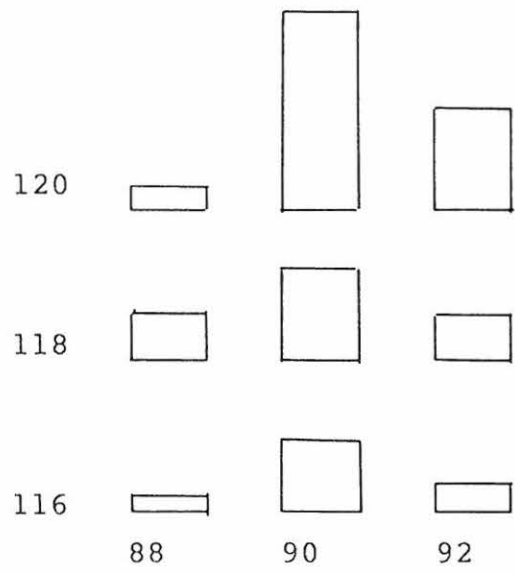
KOEOJAT:

Ruutu 2 m x 1 m

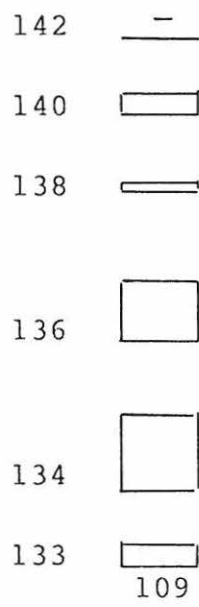

LUUTA:

1 g
Ruutu 2 m x 2 m

KOEOJA:

Ruutu 2 m x 1 m

MODERNIT LÖYDÖT:

	+	+	+	+
	1. krs: rautanauloja tiiltä lasia 2. krs: + tiiltä, nuloja	+	1. krs: rautanaula 3. krs: tiiltä	+
120		+	1. krs: rautanauloja tiiltä lasia 2. krs: + tiiltä, nuloja	+
	1. krs: hieinkivi, lasia, tiiltä, veitsi, nauloja 2. krs: lasia	+	1. krs: nauloja kukkaruukunpaloja 3. krs: ruuvi	+
118		+	1. krs: nauloja, tiiltä, lasia, rautalankaa 2. krs: nauloja, tiiltä	+
	1. krs: laastia 2. krs: lasia, kukkaruukun pala rautaa	+	1. krs: nauloja rautalankaa, tiiltä	+
116		+	1. krs: nahkaa rautalankaa nauloja lasia	+
	88	90	92	

Koobjat:

+ 1. krs: naula	+ 1. krs: rautaa, lasin pala	+ 1. krs: rautaa	+ 1. krs: raudanpaloja	+ 1. krs: eriste, rautaa	+ 1. krs: raudanpalo- ja lasia	+ 1. krs: kumia	+ 2. krs: naula,	120
112	114	116	118	120	122	124		

Koobja 133-142/109:

Rudista 140/109 1. krs:sta porsiinieristäjä.

MUSTAVALKONEGATIIVIT:

Turku Niuskala Kotirinne 1988

Kuvaaja: Kristiina Korkeakoski-Väisänen

Neg. 24x36

- 16129 Koeoja 120/112-124 puhdistettuna ja paalutettuna. SW.
- 16130 Ruudut 116-120/88-92 puhdistettuna ja paalutettuna. S.
- 16131 Ruudusta 116-120/88-92 poistettu osa turpeesta. Etualalla modernit löydöt pinnasta. SW.
- 16132 120/112-124 kaivettu 1. krs:n ensimmäiset 5 cm:ä. SW.
- 16133 Yleiskuva ruutujen 116-120/88-92 ympäristystä. W.
- 16134 " " " " . S.
- 16135 116-120/88-92 turve poistettuna. SW.
- 16136 Ruudun 120/114 I tason hiekkalaikut. NW.
- 16137 Ruudut 120/112-124 I tasossa. SW.
- 16138 Ruudut 116-120/88-92 I tasossa. NW.
- 16139 Ruudun 116/88 etelänurkan kiveys I tasossa. NE.
- 16140 116-120/88-92 kaivetaan 2. kerrosta. NW.
- 16141 Koeoja 120/112-124 II tasossa. SW.
- 16142 Ruudun 116/88 kiveys 2. krs:n puolivälissä. NE.
- 16143 Koeoja 120/112-124 IIb tasossa. SW.
- 16144 Ruudussa 120/116 olevat kaksi vierekkäistä "humusraitaa". NW.
- 16145 Hiilinäyte n:o 3. NW.
- 16146 116-120/88-92 II taso. N.
- 16147 Ruutu 120/88 II taso. SE.
- 16148 Ruutu 116/88 II taso. NE.
- 16149 Ruudut 120/116-124 III tasossa. SW.
- 16150 Koeoja 120/112-124 III tasossa. NE.
- 16151 Ruutu 120/124, pohja IV tasossa, lieden puolikas III tasossa. N.
- 16152 Koeoja 120/112-124 IV tasossa. NE.
- 16153 Koeoja 120/112-124 IV tasossa. SW.
- 16154 Ruudut 116-120/88-92 IIb tasossa. W.
- 16155 Ruudut 116-120/88-92 III tasossa.
- 16156 Koeoja 133-142/109 paalutettuna.
- 16157 Koeoja 133-142/109 I tasossa. SE.
- 16158 Ruudut 116-120/88-92 IV tasossa. NW.
- 16159 NW-profiili, x=122, y=92. SE.
- 16160 NW-profiili, x=122, y=90. SE.

16161 NW-profiili, x=122, y=88. SE.
16162 SW-profiili, x=120, y=88. NE.
16163 SW-profiili, x=118, y=88. NE.
16164 SW-profiili, x=116, y=88. NE.
16165 Koeoja 133-142/109 II tasossa.
16166 Koeoja 133-142/109 3. krs:n puolivälissä (IIb). SE.
16167 Koeoja 133-142/109 III tasossa.
16168 Koeoja 133-142/109 III tasossa. SE.
16169 Ruutu 133/109 heti III tason alapuolella. SW.
16170 Koeoja 133-142/109 4. krs:n puolivälissä. NW.
16171 Ruutu 133/109 IV tasossa. W.
16172 Koeoja 133-142/109 NE-profiili. SW.
16173 "
16174 "
16175 "
16176 "
16177 "
16178 "

DIAPOSITIIVIT:

Kuvaaja: Kristiina Korkeakoski-Väisänen

TYAn arkisto

- 201:1 Koeoja 120/112-124 paalutettuna. SW.
 201:2 116-120/88-92 raivattuna ja paalutettuna. S.
 201:3 116-120/88-92 osa turpeesta poistettuna. Etualalla modernit löydöt pinnasta. SW.
 201:4 Koeojasta 120/112-124 turve poistettuna. SW.
 201:5 Yleiskuva. Koeoja 120/112-124. SW.
 201:6 Yleiskuva 116-120/88-92. S.
 201:7 Yleiskuva tutkimusalueesta. NW.
 201:8 116-120/88-92 turve poistettuna. SW.
 201:9 Ruudun 120/114 hiekkalaikut I tasossa. NW.
 201:10 Koeoja 120/112-124 I tasossa. SW.
 201:11 Ruudun 116/88 etelänurkan kiveys I tasossa. NE.
 201:12 116-120/88-92 kaivetaan 2. kerrosta. NW.
 201:13 120/112-124 II tasossa. SW.
 201:14 Ruudun 116/88 etelänurkan kiveys IIb tasossa. NE.
 201:15 Koeoja 120/112-124 IIb tasossa. SW.
 201:16 Ruuduissa 120/116-118 kaksi rinnakkaista humusmaan raitaa. NW.
 201:17 116-120/88-92 II tasossa. N.
 201:18 " " . NE.
 201:19 Ruutu 120/88 II tasossa. SE.
 201:20 116/88 II tasossa. NE.
 201:21 120/112-124 III tasossa. SW.
 201:22 120/116-124 III tasossa. SW.
 201:23 Koeoja 120/112-124 III tasossa. NE.
 201:24 I kaivausryhmä 25.5.1988.
 201:25 Ruutu 120/124 III tasossa. NW.
 201:26 Ruutu 120/124, pohja IV tasossa, lieden puolikas III tasossa. N.
 201:27 120/124, lieden pohjalla ollut keramiikkapala in situ. NE.
 201:28 Koeoja 120/116-124 IV tasossa, ruudut 120/112-114 III tasossa. NE.
 201:29 Ruudut 116-120/88-92 IIb tasossa. W.
 201:30 Koeoja 133-142/109 paalutettuna. SE.
 201:31 116-120/88-92 III tasossa. W.
 201:32 Hiilinäyte n:o 9, ruutu 118/88. NE.
 201:33 116-120/88-92 n. 3 cm III tason alapuolella. W.
 201:34 120/124 SE-profiili. NW.
 201:35 120/122 SE-profiili. NW.
 201:36 120/120 SE-profiili. NW.
 201:37 120/118 SE-profiili. NW.
 201:38 120/116 SE-profiili. NW.
 201:39 120/114 SE-profiili. NW.
 201:40 120/112 SE-profiili. NW.
 201:41 Hiilinäyte n:o 10 ruudusta 120/90. NW.
 201:42 Koeoja 133-142/109 pintaturve poistettuna. SE.
 201:43 116-120/88-92 IIb tasossa. W.
 201:44 Koeoja 133-142/109 I tasossa. SE.
 201:45 Koeoja 120/112-124 pohjaan kaivettuna. SWW.
 201:46 116-120/88-92 IV tasossa. NW.
 201:47 NW-profiili, x 122, y 88-92. SE.
 201:48 Koeoja 133-142/109 II tasossa. SE.
 201:49 Ruutu 116/88 SW-profiili. NE.
 201:50 " 118/88 " "

201:51 Ruutu 120/88 SW-profiili. NE.
201:52 Koeoja 133-142/109 IIb tasossa. SE.
201:53 Hiilinäyte n:o 11 ruudusta 134/109. SW.
201:54 Koeoja 133-142/109 III tasossa. SE.
201:55 Ruutu 140/109 savea ja silttiä 4. krs:n alussa. SW.
201:56 Koeoja 133-142/109 IV tasossa. NW.
201:57 Ruutu 133/109 IV tasossa. W.
201:58 133/109 NE-profiili. SW.
201:59 134/109 " "
201:60 " "
201:61 " "
201:62 " "
201:63 " "
201:64 142/109 " "

PINNAKKAISKOPIOT TYA 16129 - 16150, teksti liite 9

